

Tuoppajärven erakkolat.

Tuoppajärven rannalla oli kolme erakkolaa, yksi näistä Suuressa saassa, — saaren nimenä on ollut myös Eläjiensaari. Tässä erakkolassa oli vain miespuolista väkeä, naisia ei siihen päästetty ollenkaan asumaan. Tämän luostarin perustaja oli „isä Ilja”, joka oli jonkun kovakouraisen hallitsijan ajalla karannut ankarasta sotapalveluksesta. Toinen erakkola Skiitta oli järven etelärannalla; sen oli perustanut eräs karjalainen. Siinä oli ainoastaan naisia, — joku raajarikko mieshenkilö vain sai siellä olla. Kolmas erakkola oli Tuoppajärven pohjoispuolella Lohijärven rannalla, myös naisluostari. Erakkolat saivat toimeentulonsa Venäjältä, jossa niiden jäsenet kävivät kerjäsretkillä. Saalis olikin usein runsaanlainen. Sen perusteella voivat he harjoittaa vähän armeliaisuuttakin. Jos matkamies kulki erakkolan kautta, sai se sieltä vapaasti ruuan ja yösijan; matkamiehiä varten oli varattu erityinen huone ja ruokala. Kaikissa näissä erakkoloissa vallitsi vanha usko, staroverilaisuus, tarkemmin sanoen se muoto sitä, jota sanottiin „saaren vieroksi”. Tämä nimitys olikin saanut alkunsa edellämainitusta Tuoppajärven saassa olleesta luostarista. Saaren viero kielsi ankarasti yksin uskonnon harjoittamisenkin yhdessä toisten kanssa, puhumattakaan syömisestä yksistä astioista j.n.e. Uskosta hairahtanut ei päässyt takaisin uskoon muuten kuin tekemällä erityisiä lunnastöitä. Mutta toiseen uskoon kastettu lapsi kyllä voitiin kastaa saarelaiseksi.

Toinen staroverilaisuus oli Tuhkasen usko, — jonkun Tuhkalaan muuttaneen ukon levittämä. Se kielsi

myös toisten uskolaisten kanssa uskonnontoimituksia harjoittamasta.

Vihdoin tuli varsinainen uskonto, jota papit levittivät, mutta, kuten jo tässä lehdessä on kerrottu, koska se salli syödä samoista astioista j.n.e., sai se kansalta nimen „mieron usko” (suuren maailman usko).

Vanhauskolaiset moittivat pappeja, syyttäen, että ne saattavat kansan kadotukseen, mutta kaikki selittivät ainoastaan venäläiset ainoiksi oikeiksi Jumalan lapsiksi ja muut kaikki kirotuiksi ja hyljättyiksi. Vieraiden kansojen halveksumisessa olivat kaikki uskonharjoittajat enimmäkseen yhtä innokkaita. Etenkin oli Suomi vierottava ja kaiken pahan aiheena, siellä ei voinut olla mitään hyvää. Ja sehän olikin luonnollista. Jos kansa ajatteli toisin, oli jo järjestysmiehessä uhkaamassa. Suomessa ei saatu myöskään aina ymmärtävää kohtelua.

Viimein tuli erakkoloillekin oma kohtalonsa. Pappien painostamana venäläinen valtiovalta hajotti ne kahdeksantoistasataluvun lopulla. Toiset niiden jäsenistä haajaantuivat kyliin, toiset vietiin vankeuteen. Karjala kulki nykyisiä aikoja kohti. Kansallinen mielikin alkoi voittaa, etenkin nuoremmassa väessä. Kuinkas me voimme olla venäläisiä, kun meillä on eri kieli, kuinka me voisimme olla muuta kuin Suomen veljeskansaa, koska meillä on niin läheisesti sama kieli kuin suomalaisilla. Näin ajateltiin. Ja monet vanhan ajan tartunnaiset alkoivat kadota. Nyt me karjalaiset kuljemme uusia kohtaloja kohti ja kättä lyöden suomalaisille odotamme valoisampaa vastaisuutta.

R i i k o K a r p p a n e n .

Karjalan kerhot.

Kajaanin kerholasten illanvietto.

Jouluk. 21 p:nä olivat Kajaanin Karjala-kerholaiset järjestäneet illanvieton seminaarin harjoituskoulun juhlasaliin.

Kerhon puheenjohtaja S. Jaakkonen lausui illatsuvieraat lämpimästi tervetulleiksi tilaisuuteen. Samalla hän teroitti kuulijoiden mieliin aatetta, jonka innoittamina oltiin kokoonnuttu yhteen. M. Poudan lausuttua runon seurasi kaksinlaulua, jota esittivät seminaarilaiset M. Timonen ja M. Karvonen. Sen jälkeen Maikki Niemelä kertoi vilkkaasti ja pirteästi sadun Karjalan murteella.

Väliajan päätyttyä selosti S. Jaakkonen Oriveden

toisvuotisen kansanopiston toimintaa. Tämän jälkeen lauloi kerholaisten oma kuoro muutamia lauluja. M. Karvonen esitti lausuntoa ja lyhyen väliajan jälkeen puhui M. Timonen kerhon tarkoituksesta ja sen tuottamasta hyödystä.

Puheen jälkeen esitettiin Karjalainen häälaulu kuvauksineen.

Illanvietto päättyi kuvaelmaan „Kreivin sylissä istunut.”

Illatsussa oli karjalaista väkeä runsaasti koolla. Vieraat olivat tyytyväisiä tilaisuuteen; monen mielestä oli kuin olisi oltu hetkinen omilla kotoisilla tantereilla.